

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

3929

Na temelju članka 39. stavka 2. Zakona o zaštiti zraka (»Narodne novine«, br. 178/2004 i 60/2008), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 27. studenoga 2008. godine donijela

UREDBU

O EMISIJSKIM KVOTAMA ZA ODREĐENE ONEČIŠĆUJUĆE TVARI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 1.

(1) Ovom Uredbom određuju se onečišćujuće tvari, njihova emisijska kvota za određeno razdoblje u Republici Hrvatskoj i način izračivanja godišnjih proračuna emisija.

(2) Emisijska kvota iz stavka 1. ovog članka određuje se u svrhu ograničavanja emisija određenih onečišćujućih tvari na području Republike Hrvatske kako bi se poboljšala zaštita okoliša i ljudskog zdravlja od rizika nepovoljnih učinaka zakiseljavanja, eutrofikacije i prizemnog ozona te ostvarenja dugoročnih ciljeva kojima se postiže ne prekoračivanje kritičnih opterećenja i kritičnih razina.

Članak 2.

(1) Emisijske kvote iz članka 1. ove Uredbe određuju se za emisije sumporovog dioksida, dušikovog dioksida, amonijaka i hlapivih organskih spojeva na području Republike Hrvatske.

(2) Odredbe ove Uredbe ne primjenjuju se na emisije:

- iz međunarodnog pomorskog prometa, te
- iz zrakoplova osim ciklusa slijetanja i polijetanja.

Članak 3.

U smislu ove Uredbe razumijeva se:

1. *AOT 40*: zbroj razlike između satnih koncentracija prizemnog ozona većih od $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (=40 ppb) i $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ u dnevnim satima koji se nakupljaju od svibnja do srpnja svake godine;
2. *AOT 60*: zbroj razlike između satnih koncentracija prizemnog ozona većih od $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (=60 ppb) i $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ koji se nakupljaju tijekom godine;
3. *emisija*: ispuštanje tvari iz stacionarnog i pokretnog izvora u zrak;

4. *kritično opterećenje*: kvantitativna procjena izloženosti jednoj ili više onečišćujućoj tvari ispod koje se, prema sadašnjem znanju, ne javljaju značajni nepovoljni učinci na određene osjetljive elemente okoliša;
5. *kritična razina*: koncentracija onečišćujućih tvari u zraku, iznad koje prema sadašnjim spoznajama, može imati direktne nepovoljne učinke na receptore kao što su ljudska bića, biljke, ekosistemi ili materijali;
6. *prostorna mreža (grid cell)*: kvadrat 50 km x 50 km koji je rezolucija koja se koristi pri kartiranju kritičnog opterećenja na Europskoj razini, te također pri praćenju emisija i depozicije/odlaganja onečišćujućih tvari iz zraka sukladno Protokolu o dugoročnom financiranju Programa suradnje za praćenje i procjenu prekograničnog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku na velike udaljenosti u Europi (EMEP);
7. *CORINAIR priručnik*: kratica EMEP priručnika »Temeljni proračun emisija onečišćujućih tvari u zrak u Europi«;
8. *ciklus polijetanja i slijetanja*: ciklus koji predstavlja sljedeće vrijeme u svakom operativnom sustavu: pristup 4,0 minute, vožnja po zemlji/stajanje na zemlji 26,0 minuta, uzlijetanje 0,7 minuta, uzdizanje 2,2 minute;
9. *emisijaska kvota (nacionalna gornja granica emisije)*: najviša dopuštena količina tvari koju pojedina država može ispustiti u jednoj kalendarskoj godini, izražena u kilotonama;
10. *dušikovi oksidi i NO_x*: dušikov oksid i dušikov dioksid, izraženi kao dušikov dioksid;
11. *prizemni ozon*: ozon u najnižim dijelovima troposfere;
12. *hlapivi organski spojevi (HOS-evi)*: svi organski spojevi koji proizlaze iz svih ljudskih aktivnosti, osim metana, a koji mogu proizvoditi fotokemijske oksidante reagirajući s dušikovim oksidom uz djelovanje sunčeve svjetlosti;
13. *proračun emisija onečišćujućih tvari*: sektorski organizirana baza podataka koja sadrži podatke potrebne za izračun i izvješćivanje o svim emisijama onečišćujućih tvari, a osobito faktore emisije, podatke o djelatnostima, proračunate vrijednosti emisija, glavne kategorije izvora emisija, dodatne informacije i pretpostavke koje se koriste za proračun, uključujući i podatke o ponovnom izračunu emisija;
14. *izvješće o godišnjim emisijama*: izvješće o svim emisijama onečišćujućih tvari na području Republike Hrvatske koje se priprema godišnje u opsegu i formatu zadanim Konvencijom o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine i njezinim protokolima (u daljnjem tekstu: LRTAP konvencija) te odlukama i smjernicama Izvršnog tijela Konvencije;
15. *izvješće o provedbi politike i mjera za smanjenje emisija*: izvješće o nacionalnoj politici i mjerama kojima se ograničavaju i/ili smanjuju emisije onečišćujućih tvari s količinskim procjenama učinaka politike i mjera prikazano na osnovi pojedinih sektora za svaku onečišćujuću tvar;

16. *projekcije emisija*: kvantificirane vrijednosti emisija u budućem dugoročnom razdoblju temeljene na očekivanim scenarijima razvitka u pojedinim sektorima;

17. *faktor emisije*: brojčana vrijednost koja daje količinu emisije određene tvari po jedinici djelatnosti mjerene količinom proizvoda, potrošenog energenta ili sirovine, ili veličinom obavljenog posla za određenu djelatnost, proces ili određene postupke zaštite okoliša. Iskazuje se u jedinicama mase onečišćujuće tvari – po jedinici aktivnosti izvora (npr. kg/t proizvoda, kg/t sirovine, kg/t potrošenog goriva, kg/GJ proizvedene energije, kg/stanovniku i sl.);

18. *podatak o djelatnosti*: brojčana vrijednost koja daje ukupnu količinu proizvoda, potrošenog energenta ili sirovine ili količinu obavljenog posla za određenu djelatnost;

19. *ponovni izračun (rekalkulacija)*: računski postupak ponovnog procjenjivanja emisija po izvorima u sektorima iz prethodno podnesenih izvješća o proračunu kao posljedica unaprjeđenja metodologije, faktora emisije ili podataka o djelatnostima ili uključivanja novih kategorija izvora;

20. *kontrola kvalitete*: sustav uobičajenih tehničkih aktivnosti za mjerenje i nadzor kvalitete proračuna emisija u zrak koje se provode tijekom njegove izrade;

21. *osiguranje kvalitete*: planirane i sustavne akcije i radnje poduzete od strane neovisnog tijela potrebne da se stekne uvjerenje da će inventar emisija zadovoljiti zadane zahtjeve za kvalitetu;

22. *plan osiguranja i kontrole kvalitete*: dokument koji definira aktivnosti, sredstva, rokove, odgovornosti i slijed primjene aktivnosti osiguranja i kontrole kvalitete proračuna emisija;

23. *sektor*: jedan od sljedećih 11 sektora koji se promatraju u okviru LRTAP konvencije: (1) izgaranje u termoenergetskim postrojenjima i postrojenjima za transformaciju energije, (2) izgaranje u ne-industrijskim procesima, (3) izgaranje u industriji; (4) proizvodni procesi; (5) pridobivanje i distribucija fosilnih goriva i geotermalne energije; (6) korištenje otapala i ostalih proizvoda, (7) cestovni promet; (8) ostali pokretni izvori i strojevi; (9) obrada i odlaganje otpada; (10) poljoprivreda; (11) ostali izvori i ponori.

Članak 4.

(1) Ukupne emisijske kvote za onečišćujuće tvari, koje se moraju postići do 31. prosinca 2010. godine, jesu:

– sumporov dioksid 70 kilotona

– dušikov dioksid 87 kilotona

– amonijak 45 kilotona

– hlapivi organski spojevi 90 kilotona.

(2) Emisijske kvote iz stavka 1. ovog članka ne smiju se prekoračiti u godinama nakon 2010. godine.

(3) Za postizanje emisijskih kvota iz stavka 1. ovog članka izrađuje se Program postupnog smanjivanja emisija za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj za razdoblje do kraja 2010. godine s projekcijama emisija za razdoblje od 2010. do 2020. godine.

(4) Projekcije emisija iz stavka 3. ovog članka sadrže:

- projekcije »bez mjera«, »s mjerama« i »s dodatnim mjerama« za razdoblje od 2010. do 2020. godine;
- opis politike i mjera uključenih u projekcije;
- analizu osjetljivosti projekcija;
- opis metodologije, modela, pretpostavki i ulaznih podataka za izradu projekcija.

Članak 5.

(1) Program iz stavka 3. članka 4. ove Uredbe izrađuje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Program donosi Vlada Republike Hrvatske.

(3) Program se objavljuje u »Narodnim novinama«.

Članak 6.

Za postizanje emisijskih kvota iz stavka 1. članka 4. ove Uredbe uspostavljaju se sljedeći privremeni ciljevi zaštite okoliša:

- *zakiseljavanje*: područja u kojima se prekoračuju kritična opterećenja trebaju se smanjiti za barem 50% (u svakom kvadratu prostorne mreže) u odnosu na 1990. godinu;
- *izloženost prizemnom ozonu, vezano uz zdravlje*: opterećenje prizemnog ozona iznad kritične razine za ljudsko zdravlje, pri čemu je vrijednost AOT60 jednaka 0 ppm.h, potrebno je smanjiti za dvije trećine u svakom kvadratu prostorne mreže u odnosu na 1990. godinu. Pored toga, opterećenje prizemnog ozona ne smije prekoračiti apsolutnu granicu od 2,9 ppm.h u bilo kojem kvadratu prostorne mreže;
- *izloženost prizemnom ozonu, vezano uz vegetaciju*: opterećenje prizemnog ozona iznad kritične razine za usjeve i poluprirodni biljni svijet, pri čemu je AOT40 jednaka 3 ppm.h, potrebno je smanjiti za jednu trećinu u svakom kvadratu prostorne mreže u odnosu na 1990. godinu.

Članak 7.

(1) Praćenje emisija onečišćujućih tvari na području Republike Hrvatske ostvaruje se:

- proračunom emisija onečišćujućih tvari na području Republike Hrvatske sukladno obvezama iz LRTAP konvencije,

- izvješćem o godišnjim emisijama s projekcijama emisija,
- izvješćem o provedbi politike i mjera za smanjenje emisija s ciljem ispunjenja obveza prema LRTAP konvenciji.

(2) Uz izvješće o godišnjim emisijama izrađuje se raspodjela emisija u prostornoj mreži te očekivane značajnije promjene u zemljopisnoj raspodjeli nacionalnih emisija za svako petogodišnje razdoblje.

Članak 8.

(1) Poslovi izrade proračuna emisija i izvješća o godišnjim emisijama obuhvaćaju:

- proračun emisija iz svih izvora u sektorima i po onečišćujućoj tvari,
- kvantitativnu procjenu nesigurnosti proračuna iz alineje 1. ovog stavka za svaki izvor emisije u sektoru kao i za proračun u cjelini,
- identifikaciju glavnih izvora emisije onečišćujućih tvari,
- ponovni izračun emisije u slučajevima unaprjeđenja metodologije, faktora emisije, podataka o djelatnosti ili sektorima, uključivanja novih kategorija izvora emisija u sektoru ili primjene metoda usklađivanja,
- provedbu i izvješćivanje o postupcima kontrole kvalitete u skladu s planom osiguranja i kontrole kvalitete,
- pripremu izvješća o godišnjim emisijama uključujući i dodatne zahtjeve u skladu s LRTAP konvencijom.

(2) Za izradu proračuna emisija i izvješća o godišnjim emisijama koristi se zajednički EMEP/CORINAIR priručnik prihvaćen LRTAP konvencijom, koji se objavljuje na internet stranici Agencije za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Agencija).

(3) Izvješće o godišnjim emisijama iz stavka 1. alineje 6. ovog članka obuhvaća emisije iz svih izvora u sektorima za razdoblje od bazne godine do godine koja prethodi tekućoj godini u kojoj se izrađuje izvješće.

Članak 9.

(1) Za potrebe izrade proračuna emisija i izvješća o godišnjim emisijama Agencija obavlja sljedeće poslove:

- izrađuje godišnji program prikupljanja podataka o djelatnostima po pojedinim sektorima iz Priloga I. prema planu osiguranja i kontrole kvalitete,
- uspostavlja i vodi proračun emisija onečišćujućih tvari,
- provodi postupak izračuna emisija sukladno planu osiguranja i kontrole kvalitete za proračun emisija,

– arhivira podatke o sektorima za izračun emisija, faktorima emisije i dokumentima korištenim za planiranje, izradu, kontrolu i osiguranje kvalitete proračuna emisija.

(2) Za potrebe tehničkog pregleda i ocjene proračuna i izvješća o emisijama onečišćujućih tvari na području Republike Hrvatske na zahtjev stručnom tijelu Izvršnog tijela LRTAP konvencije Agencija daje na uvid sve podatke i dokumente iz stavka 1. alineje 4. ovog članka.

Članak 10.

(1) Program iz stavka 1. alineje 1. članka 9. obuhvaća podatke o djelatnostima koji se odnose na tekuću kalendarsku godinu i dostavlja tijelima državne uprave i drugim pravnim osobama s javnim ovlastima iz Priloga I. ove Uredbe do 15. prosinca tekuće godine.

(2) Za potrebe ponovnog izračuna (rekalkulacija) emisija iz stavka 1. alineje 1. članka 7. ove Uredbe dostavljaju se i podaci iz prethodnih godina sve do bazne godine.

Članak 11.

Tijela državne uprave i druge pravne osobe s javnim ovlastima iz Priloga I. ove Uredbe dostavljaju podatke o djelatnostima i emisijama po sektorima potrebnim za izradu proračuna emisija onečišćujućih tvari na području Republike Hrvatske, prema godišnjem programu iz članka 10. ove Uredbe, Agenciji do 30. rujna sljedeće godine u elektronskom obliku.

Članak 12.

(1) Agencija dostavlja Izvješće o godišnjim emisijama onečišćujućih tvari na području Republike Hrvatske Ministarstvu do 31. prosinca tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

(2) Ministarstvo razmatra i odobrava Izvješće iz stavka 1. ovog članka.

(3) Agencija objavljuje odobreno izvješće o godišnjim emisijama na internet stranici.

Članak 13.

Ministarstvo izrađuje Izvješće o provedbi politike i mjera za smanjenje emisija s ciljem ispunjenja obveza prema LRTAP konvenciji i dostavlja Izvršnom tijelu LRTAP konvencije u rokovima, opsegu i formatu u skladu sa LRTAP konvencijom.

Članak 14.

(1) Ministarstvo posreduje i razmjenjuje podatke o emisijama onečišćujućih tvari s međunarodnim organizacijama i strankama LRTAP konvencije.

(2) Ministarstvo posreduje i razmjenjuje podatke s nadležnim tijelima i organizacijama Europske unije na način i u rokovima koji su određeni pravnim aktima Europske unije.

Članak 15.

Prilog I. tiskan je uz ovu Uredbu i njezin je sastavni dio.

Članak 16.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim stavka 2. članka 14. ove Uredbe koji stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Klasa: 351-01/08-01/13

Urbroj: 5030105-08-1

Zagreb, 27. studenoga 2008.

Predsjednik
**dr. sc. Ivo
Sanader**, v. r.

PRILOG I.

POPIS TIJELA DRŽAVNE UPRAVE I DRUGIH PRAVNIH OSOBA S JAVNIM OVLASTIMA ZA DOSTAVU PODATAKA

Nadležno tijelo	Sektor
Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	(1) izgaranje u termoenergetskim postrojenjima i postrojenjima za transformaciju energije
Državni zavod za statistiku	(2) izgaranje u neindustrijskim procesima
Agencija za zaštitu okoliša	(3) izgaranje u industriji
Državni zavod za statistiku	(4) proizvodni procesi
Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	(6) korištenje otapala i ostalih proizvoda
Agencija za zaštitu okoliša	
Državni zavod za statistiku	(5) pridobivanje i distribucija fosilnih goriva i geotermalne energije
Ministarstvo unutarnjih poslova	(7) cestovni promet
Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	(8) ostali pokretni izvori i strojevi
Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture	
Agencija za zaštitu okoliša	(9) obrada i odlaganje otpada
Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja	(10) poljoprivreda
Ministarstvo šumarstva, vodnoga	(11) ostali izvori i ponori

gospodarstva i regionalnog razvoja